

det er rigtigt, at der gjøres en saadan Forandring, idet det derved gjøres mulig for Højskolerne at holde fast paa dem, thi ellers kan der let optaa Misbrug. Skulde det være nødvendigt fra Autoriteternes Side at gjøre Forandring i Ullskudets Størrelse, vil det blive en anden Sag. Der kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) igaar en Beflagelse over, at Kronprindsen var gjort til Chef for Leirdivisionen i sidste Leirfanling. Jeg har betragtet det som overordentlig heldigt, at Kronprindsen blev stillet i dette Forhold. For det Første er jeg af den Formening, at ingensomhelst Bestemmelse er bleven overtraadt ved, hvad der er sket. Der findes en Lovbestemmelse af 10de April 1862, som siger, at forsaavidt Hs. kongelige Høihered maatte indtræde i Statsstjenesten, tillægges der ham ikke noget særligt Bederlag, saalænge han opbeholder Ap-panage, og det forekommer mig, at der heri forudsættes Muligheden af, at han kan indtræde i en saadan Tjeneste; men det er ikke for mig Hovedsagen. Det, der for mig er Hovedsagen, er, at der er blevet givet en gunstig Veilighed for Thronfølgeren i Danmark til at komme i Berøring med en stor Del af Befolkningen og vinde dens Tillid og Kjærlighed, og det har viist sig ved det Sam- liv, der fandt Sted i Mar mellem Kronprindsen paa den ene Side og Soldaterne paa den anden, at det gode Forhold har vundet i en overordentlig Grad, hvilket maa betragtes som en stor Lykke ikke alene for Kongehuset, men i Særdeleshed for Landet i det Hele, og jeg vilde ønske, at der mange Gange blev Veilighed til, at de kongelige Personer bragtes i Forbindelse med Befolkningen, saa at man gjenfærdig kunde lære at kende og agte hinanden. — Der er et Forhold, som jeg ønsker at omtale overfor den ærede Marineminister, som har forbauset mig noget, og om hvilket jeg derfor gjerne ønskede, at der kunde blive givet nærmere Oplysning. Den 7de August blev der givet Ordre fra Marineministeriets Side til, at der skulde foretages en Eskadresejlad med Skibene „Ddin“, „Gorm“, „Lindormen“, en Kanonbaad o. s. v. Den 7de September heises Kommandoen, og den 8de September seilede „Gorm“, „Lindormen“ og Kanonbaaden ud; men først den 1ste Oktober var „Ddin“ saa nær færdig, at den kunde seile ud, og saa laa den og seilede om og prøvede Maskinerne en halv Snes Dage indtil den 10de Oktober, og først derefter var Fartøiet i Stand til at deltage i den Dvælse med de andre Skibe, som forudsættes i den omtalte Befaling af 7de August. Dette forekommer mig at være høist uheldigt; jeg tror, det ligger i, at Pantserflibet „Ddin“ ikke har faaet sine Maskiner og Rjelder leverede i rette Tid, og dette er Grunden til, at Fartøiet ikke har været i Stand til at løbe ud og deltage i Dvælsene med de andre Skibe. Jeg kan ikke tilbageholde den Formening, at der ikke er anvendt den fornødne Kraft fra Ministeriets Side

paa, at disse Maskindele kunde leveres i rette Tid, saa at det kunde deltage i Dvælsene og gjøre den Nytte under Forsøgene, som man havde forudsat den skulde gjøre. Hvad Orlogsværftet i det Hele angaar, findes der i Statsrevisionens Betænkning nogle temmelig sørgelige Oplysninger om Tilstanden der, og det er forekommet mig, at det Kjedeligste af det Hele er den Mangel paa tilstrækkelig Billie fra Værftsautoriteternes Side til at gribe ind og foretage de fornødne Undersøgelser af de tilsyneladende uheldige Forhold, som have fundet Sted. Dette beklager jeg i høi Grad; thi naar vi med tryk Forvisning om, at de Midler, der medgaa, blive vel anvendte, skulle stemme for disse Midlers Bevilling, maa vi vide, at vi kunne gjøre det med fornøden Tillid til de Autoriteter, der skulle værne om Anvendelsen. Jeg nærer ingen Tvivl om den ærede Marineministers gode Billie og Bestræbelse i den Henseende, og jeg vil ønske, at han vil være stærk nok lige over for den Mangel paa tilstrækkelig god Billie og Omhyg, som det er min fulde Overtydning, at der findes paa Orlogsværftet og har været fundet i lang Tid. Der har fra forskjellige Medlemmers Side og navnlig fra den Folkethingsmands Side, som aabnede Forhandlingerne her, det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bjosten), været talt om den Balance, som findes paa Finantslovsforlaget, som forekommer ham at være en saadan, at der kunde være Anledning for os til at gaa til meget betydelige Indtægtsnedsettelse. Jeg skal ikke gaa videre ind paa dette, men jeg skal kun paapege, at alle de Medlemmer, som have talt om Unsikkerheden af Indtægtsnedsettelse og talt om dette Forhold paa samme Maade som han, have seet bort fra den, som det forekommer mig det er, stærke Nødvendighed; for at anvende extraordinære Midler til, nemlig Styrkelsen af Landets Forsvar. Det forekommer mig nu ganske viist, at vi have haft gode Lider i Landet, og at Guds Betsignelse er strømmet ned til os ogsaa for Statskassens Vedkommende, men netop dette forekommer mig at være et Fingerpeg til os, at vi ikke skulle slaa ind paa den Retning, som man fordrer, men gjøre, hvad vi kunne, for at bevare Fædrelandet for vore Efterkommere, naar vi have Maad til det, som vi i dette Dieblit have, uden at træde en eneste Mand for nær og uden at lægge for store Byrder paa en eneste af Samfundets Borgere. Jeg tror, at vi have god Gøne dertil, og netop, da disse Omstændigheder ere tilstede, skulle vi gjøre, hvad vi kunne, for at udvikle vor Gøne til Bevarelsen af vor Selvstændighed.

Berg: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden: Det ærede Medlem har havt Ordet flere Gange, men under Forudsætning af Thingets Samtykke — skal jeg atter give ham det.